

## Жеке және заңды тұлғалардың назарына!

Пестицидтерді (улы химикаттарды) және олардың ыдыстарын залалсыздандыру (кәдеге жарату, жою) кезеңдегі қауіпсіздік талаптарын сақтау.

Залалсыздандыруға (кәдеге жаратуға, жоюға) одан әрі мақсаты бойынша пайдалануға жарамсыз пестицидтер (улы химикаттар) жатады. Оларға адамдардың, жануарлардың денсаулықтарына немесе өсімдіктерге теріс әсер анықталуына, физикалық-химиялық және тұтыну қасиеттері өзгеруіне байланысты қолдануға тыйым салынған, бірдейлендірілмеген қоспалар түрінде сақталатын пестицидтер (улы химикаттар) жатады. Көрсетілген пестицидтерді (улы химикаттар) және олардың ыдыстарын залалсыздандыру (кәдеге жарату, жою) пестицидтердің (улы химикаттардың) иесінің қаражаты есебінен жүргізіледі.

Жарамсыз пестицидтерді (улы химикаттарды) және олардың ыдыстарын залалсыздандыру (кәдеге жарату, жою) әдістерімен технологияларын пестицидтерді (улы химикаттарды) өңдірушілер әзілейді, пестицидтерді (улы химикаттарды) тіркеу кезінде санитарлық-эпидемиологиялық және экологиялық сараптамадан өтеді және препараттарға арналған нормативтік немесе техникалық құжаттама, қауіпсіздік паспортына, сондай-ақ ыдыстың затбелгі жапсырмасына және тұтынушыларға пестицидтер (улы химикаттар) өнім берушілер (өңдірушілер, импорттаушылар, сатушылар) ұсынатын қолдану жөніндегі ұсынымдарға енізіледі. Одан әрі пайдалануға жарамсыз пестицидтерді (улы химикаттарды) және олардың ыдыстарын көмуге жол берілмейді. Пестицидтерді (улы химикаттарды) және олардың ыдыстарын, пестицидтердің (улы химикаттардың) тозған өнімдерін залалсыздандыру (кәдеге жарату, жою) процестері қошаған ортаға зиянды әсер етпейді тиіс. Қағаз немесе ағаш ыдыс заңнамаға сәйкес экологиялық бақылау және халықтың санитариялық-эпидемиологиялық салауаттылығы мемлекеттік органдар белгілеген орындарда жағып жіберу жолымен жойылады. Жағып жіберу қолданыстағы нормативтік құжаттардың талаптарын сақтай отырып жағылатын қоспалардың улы емес (қауіпті емес) заттарға ыдырауын қамтамасыз ететін жоғары температуралық қондырғыларда жүзеге асырылады. Бұл ретте кәсіпорын газтәріздес ластанғыштар мен күлдің шығарылуына үнемі бақылау мен мониторинг жүргізуді қамтамасыз етеді. Өнім берушімен (өңдірушімен, импорттаушымен, сатушымен) шарт болған жағдайда метал немесе полимер материалдан жасалған ыдыс өнім берушіге (өңдірушіге, импорттаушыға, сатушыға) залалсыздадыру жүргізілмеген, бірақ сырты таза және қақпағы тығыз жабылған күйде қайтарылуы мүмкін. Олай болмаған жағдайда кәдеге жарату немесе жою алдында ол нақты пестицидтерді (улы химикаттарды) залалсыздандыру (кәдеге жарату, жою) жөніндегі ұсынымдарда баяндалған талаптарға сәйкес залалсыздандырылады.

Құрамында сынап, синиль қышқылы және күшала бар пестицидтер (улы химикаттар) сақталатын жерлерінде залалсыздандыруға (кәдеге жаратуға, жоюға) жатпайды және оларды кәдеге жарату (қайта өңдеу) үшін мамандырылған ұйымдарға немесе өнім берушіге (өңдірушіге, импорттаушыға, сатушыға) тапсырылуы тиіс.

Қауіптілігі бірінші сыныпты, мақсаты бойынша одан әрі пайдалануға жарамсыз пестицидтер (улы химикаттар) герметикалықты қамтамасыз ететін және оларды сақтаумен кейінен залалсыздандыру (кәдеге жарату, жою) орнына көшіру кезінде қоршаған ортаның пестицидтермен (улы химикаттармен) ластануын болдырмайтын ыдыстарда сақталуы тиіс.

Қауіптілігі екінші сыныптағы препараттар полимерлік материалдардан жасалған арнайы жапсырмалары бар көп қабатты ыдысқа пестицидтің (улы химикаттың) ерекшелігіне қарай оралуы мүмкін. Жарамсыз пестицидтерді (улы химикаттарды) тиімен, тасмалдаумен және түсірумен байланысты барлық жұмыстар механикаландырылған болуы тиіс. Пестицидтерді (улы химикаттарды) және олардың ыдыстарын тасмалдаған кезде жүргізушімен жүкті апарушы тұлғалардан басқа бөтен тұлғалардың қатысуына жол берілмейді. Залалсыздандыруға (кәдеге жаратуға, жоюға) жататын пестицидтерді (улы химикаттарды) тиісті сақтау жағдайлары болмаған кезде, қызметтің осы түріне лицензиясы бар шаруашылық жүргізуші субъектілер көрсетілген құралдарды орталықтандырылған жинауды және оларды сақтау үшін тиісті жағдайы бар қоймаларға тасуды қамтамасыз етеді. Көрсетілген қоймаларға бөтен тұлғалардың қол жеткізуін болдырмау қажет. Бүтіндігі бұзылған орамдағы пестицидтер (улы химикаттар) нормативтік құжаттардың талаптарына сәйкес ыдысқа қайта оралуға жатады.

Одан әрі пайдалануға жарамсыз пестицидтерді (улы химикаттарды) залалсыздандырған (кәдеге жаратқан, жойған) кезде оларды сақтау ауданында препараттардың иелері жауапты қызметкерлерді бөледі, олардың қатысуымен залалсыздандыру (кәдеге жарату, жою) жүргізіледі. Бұл ретте ұйымның атауы, залалсыздандырылған пестицидтің (улы химикаттың) аты, оның саны, залалсыздандыру (кәдеге жарату, жою) орны мен тәсілі, жұмысты жүргізуге жауапты тұлғаның тегі көрсетілетін акт рәсімделеді.

Пестицидтерді (улы химикаттарды) өнеркәсіптік қайта өңдеу жолымен залалсыздандыру(кәдеге жарату, жою) нақты пестицидке (улы химикатқа) арналған жолдама құжаттамада көрсетілген технологияларға сәйкес жүзеге асырылады.

Айналымнан алынған пестицидтерді (улы химикаттарды) және халықтың өмірімен денсаулығына және қоршаған ортаға қауіп төндіретін шығарылған өнімдердің алдын алу мақсатында өсімдіктерді қорғау және өсімдіктер карантин саласындағы уәкілетті орган белгілеген тәртіппен қоршаған ортаны қорғау және халықтың санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылығы саласындағы уәкілетті органдармен келісім бойынша залалсыздандыруға (кәдеге жаратуға, жоюға) жатады.

**ҚР АШМ АӨК МИК-нің Созақ аудандық аумақтық инспекциясы.**

## Хабарландыру

«Kazatomprom-SaUran» ЖШС хабарлайды, 09 қаңтарда 2026 ж сағат 15:00 - Түркістан облысы, Созақ ауданы, Қыземшек а., Сарыарка 2 (Мәдениет үйі) мекен-жайында Мыңқұдық көнішіне 2026-2028 ж экологиялық әсер етуге рұқсат алу үшін ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өтеді.

Әсер ету радиусы -Созақ ауданы аумағында (координаттары: 49,99'51",68,79'54").

Барлық ескертулер және/немесе ұсыныстар Бірыңғай экологиялық порталда, сондай-ақ «Түркістан облысының Табиғи ресурстар және жер қойнауын пайдалануды реттеу басқармасы» ММ қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмей беріледі, мекен-жайы: Түркістан қаласы, Жаңа Қала ША, 32 қ, 20 ф. Эл. пошта: a.erkebai@ontustik.gov.kz +72533-5-98-49. Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантиндік, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар келесі сілтеме бойынша онлайн режимінде өткізіледі:

Сағат 15:00-де 00 мин. 2026 жылғы 09 қаңтарда

<https://us05web.zoom.us/j/86230382834?pwd=brvOHvTuqqbzY0MDiRcSFkw15zn6Z2.1>

Конференцияның идентификаторы ID: 862 3038 2834

Қол жеткізу коды: 8dESGN

Жоспарланған іс-шараның бастамашысы: «Kazatomprom-SaUran» ЖШС АҚ, БСН 150540001510, Түркістан облысы, Созақ а., Таукент а.о., «1 Ыкшамаудан» к, 133 үй, 108 п тел. +7 (7780960000) +46093e-mail: sauran@-sauran.kazatomprom.kz

Әзірлеуші: «КазПрогрессСоюз» ЖШС; БСН: 110240020787, Қазақстан Республикасы, Астана қ., Д. Конаев 14/1 Ұй 82 п тел.8-705-723-53-63, e-mail: kazprogresssoyuz@yandex.kz.

«Жобалық құжаттама пакетімен <https://ndbecology.gov.kz> және

<https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar?lang=ru> танысуға болады.

## Объявление

ТОО «Kazatomprom-SaUran» сообщает, что в 15:00 ч 09 января 2026 года по адресу: Туркестанская область Сузакский районс.Кыземшек, ул Сарыарка 2 (Дом культуры) состоятся общественные слушания на получение экологического разрешения на воздействие на рудник Мынкудукна 2026-2028 гг форме открытого собрания. Радиус воздействия – на территории Сузакского района (координаты: широта 49к99'51",68к79'54").

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на Едином экологическом портале, а также в ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования недропользования Туркестанской области», по адресу: г.Туркестан, мкр Жана кала ул 32, зд 20 эл.адрес a.erkebai@ontustik.gov.kz +72533-5-98-49. В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме по ссылке:

В 15 час. 00 мин. 09 января 2026 года

<https://us05web.zoom.us/j/86230382834?pwd=brvOHvTuqqbzY0MDiRcSFkw15zn6Z2.1>

Идентификатор конференции: 862 3038 2834 Код доступа: 8dESGN

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «Kazatomprom-SaUran» БИН150540001510Туркестанская область, Сузакский р., пос Таукент мкр «1 Ыкшамаудан» д 133 кв 108 тел.+7 (7780960000) +46093 email:sauran@sauran.kazatomprom.kz

Разработчик: ТОО «КазПрогрессСоюз»; БИН: 110240020787, Республика Казахстан, г. Астана, пр Д.Кунаева д14/1 кв82 тел 87057235363, email: kazprogresssoyuz@yandex.kz.

“С пакетом проектной документации можно ознакомиться на Едином экологическом портале <https://ndbecology.gov.kz> и сайте <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar?lang=ru>

## Өнім қауіпсіздігі

Өнімнің қауіпсіздігі–бұл азаматтардың өмірі, денсаулығы немесе мүлкі үшін сатып алынған өнімді қауіпсіз пайдалануды немесе оны белгіленген қызмет мерзімі немесе жарамдылық мерзімі ішінде сақтауды қамтамасыз ететін өнімнің қасиеті, сондай-ақ азаматтардың өмірі, денсаулығы немесе мүлкі, қоршаған ортаны қорғау қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі талаптарды қамтитын мемлекеттік стандарт белгіленген өнім, міндетті сертификаттаумен және кейіннен осы талаптарға сәйкестік белгісімен таңбалаумен азаматтардың өмірі мен денсаулығының қауіпсіздігін қамтамасыз етуі.

Санитариялық-эпидемиологиялық қызмет тамақ және тамақ емес өнімдердің қауіпсіздігін бақылайды. Азық-түлік емес бөлігіне жататындары: балаларға арналған тауарлар, ба-

лалар ойыншықтары мен балалар мен жасөспірімдерге арналған өнімдер, сондай-ақ, адам терісімен жанасатын материалдар (киім, аяқ киім), парфюмерлік-косметикалық, синтетикалық жуғыш заттар және тұрмыстық химия, жеке қорғаныс құралдары, тамақ өнімдерімен жанасатын материалдар мен бұйымдар.

Техникалық регламенттерді қабылдау мақсаттары: адамның өмірін және (немесе) денсаулығын қорғау, сатып алушыларды (тұтынушыларды) жаңылыстыратын әрекеттердің алдын алу, қоршаған ортаны қорғау болып табылады.

«Тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» Қазақстан Республикасының адамның өмірі мен денсаулығын, тұтынушылардың заңды мүдделерін қорғау және Қазақстан Республикасының аумағында қоршаған ортаны қорғау үшін тамақ өнімдерінің қауіпсіздігін қамтамасыз етудің құқықтық негіздерін белгілейді.

## Кәсіби аурулар туралы не білу керек?

Кәсіби аурулар-белгілі бір мамандыққа байланысты кәсіпорынның зиянды әсерінен пайда болатын ауру. Кәсіптік аурулар кәсіпорындардағы санитариялық-гигиеналық ережелердің дұрыс орындалмауынан, шу, дүріс орыннан, еңбек және демалыс тәртібінің бұзылуынан, жұмысшылардың техникалық қауіпсіздік ережелерін сақтамауынан пайда болады. Мысалы, шаң-тозаңы көп жерде жұмыс істеген адамның өкпесі пневмокониозға (өкпені шаң басу), ал радиоактивті препараттармен жұмыс істейтіндер сәуле ауруына шалдығады.

Кәсіптік аурулардың жедел және созылмалы түрлерге бөлінеді. Жедел кәсіптік ауру-бұл әдетте қызметкерге зиянды өндірістік факторлардың бір реттік (бір жұмыс күнінен, бір

жұмыс ауысымынан аспайтын) әсер етуінің нәтижесі болып табылатын, кәсіптік еңбекке қабілеттілігін уақытша немесе тұрақты жоғалтуға әкеп соққан ауру.

Кәсіби ауруларды азайту үшін жұмысшыларды уақтылы медициналық тексеруден өтуі қажет.

Кәсіптік аурулардың алдын алуда жеке қорғаныш құралдарын пайдалану маңызды орын алады. Жеке қорғаныш құралдарына мыналар жатады: арнайы киім, аяқ киім, көзілдірік, құлаққап, қорғаныс қолғаптары, респираторлар және газ маскалары. Кәсіптік аурулардың алдын алуда қажетті сауықтыру және емдеу шараларын жүргізе отырып, міндетті алдын-ала және мерзімді медициналық тексерулердің маңызы зор.

**Х.ОСПАНОВ,**  
**Созақ аудандық СЭБ**  
**басқармасының басшысы.**

## БЖЗҚ

# Өзекті сауалдар

**-Кірістерді қайта есептеп, ЖТС қайтаруға кімнің құқығы бар екенін түсіндіріңізші? Қайда жүгіну керек?**

-Салық салынатын кірісті қайта есептеп, ЖТС қайтаруға құқығы бар жеке тұлғалардың тізбесі қолданыстағы Салық кодексінде айқындалған. Бұл бірінші, екінші немесе үшінші топтағы мүгедектер, мүгедек балалардың ата-аналарының немесе қамқоршыларының бірі, бала асырап алушылардың бірі, жетім балалардың асырап алушы ата-аналары, соғыс ардагерлері және басқа санаттар. Мұндай азаматтардың толық тізбесіҚР Салық кодексінің 346-бабы 2) және 3) тармақтарында көрсетілген.

БЖЗТ бойынша салық салынатын табысты айқындау кезінде стандартты салық шегерімдері қолданылмаған зейнетақы төлемдерін алушылар, оларды қолдану құқығы болған жағдайда, шұғыл түрде–2025 жылғы 31 желтоқсанға дейін (қоса алғанда)– БЖЗҚ-ның жақын жердегі филиалына кірістерді қайта есептеу және ЖТС өтеу үшін стандартты салық шегерімдерін қолдануға өтінішпен және растайтын құжаттармен («Мүгедектігі бар адамдардың орталықтандырылған деректер банкі» ААЖ-да алушының мүгедектігін растайтын мәліметтер болған жағдайда, тиісті растаушы құжаттар ұсыну талап етілмейді) шұғыл түрде жүгінуі қажет.

**«Созақ үні»-ақпарат.**